

57982

**A JATE TÖRTÉNETE
FRANCIA ISKOLÁK
DIÁKCENTRUM
EGYIPTOM
UKUS - RIPORT
EAST AND WEST
TÖRKÖJJ
SPORT**

KOR SZAK

XF 1045

A JATE Bölcsészkar lapja

OKTÓBER 26.

Sziasztok!

Újra itt a KOR-SZAK!

Új szerkesztőgárdával, majdnem változatlan külsővel, és néhány kedvelt rovat is a helyén marad. Ami más lesz: szeretnénk kissé oldottabb, lazább hangnemet megütni, valamint széles társadami bázisra helyezni a lap készítését.

Mindenkit szívesen fogadunk, akinek használható írása, rajza, netán csak egy jó fotója van. Meg nem értett költők, exhibicionisták, bárki jöhet. Egyet kérünk: a színvonal alatti műrekektől kíméljétek. Ennek ellenére nem kell elkeseredni, ha visszaadunk egy-egy írást azzal az átlátszó ürüggyel, hogy nem illik a lap profiljába... Majd legközelebb. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy minél teljesebb képet nyújtsunk a kar életéről. Minden érdekel minket, ami a BTK-n történik.

Az idő és a pénz korlátaihoz igazodva most még 16, később 20 oldalon tervezzük a megjelenést, továbbra is ingyen és bérmentve. A Szegedi Egyetem szerkesztőségében főleg délután találhattok meg bennünket, de akár üzenetet is hagyhattok. Köszönettel tartozunk az előző szerkesztőknek a hatalom összenömlés átadásáért és a BTK HÖK-nek a támogatásért.

A szerk.

KOR-SZAK

I. évf. 6. szám 1994. október 26.

A JATE BTK HÖK lapja
KORSZAK-ALKOTÓK:

Bakacsi Norbert, Jásper Ferenc, Könczöl Rita, Pap Zsolt

Tördelés: Kelemen Zoltán Gergely

Készült: SZOTE Nyomda, Szeged 1000 pld.-ban

Felelős kiadó: JATE BTK HÖK

Levélcím: Szegedi Egyetem Szerkesztősége, BTK II. em.

Pályázati felhívás

A Magyar Királyi Rendőrség és a Magyar Királyi Csendőrség fegyvertényei és emberveszteségei a második világháború magyarországi harcai során

címmel

közös pályázatot hirdet

a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság és a Rendőrtiszti Főiskola.

A pályázat célja, hogy a korabeli rendvédelmi szervek működésének oldaláról vizsgálja a harci cselekményeket. Milyen szerepe volt a magyarországi harcokban a csendőrségnek és a rendőrségnek, melyek voltak a konkrét háborús teendők, milyen körülmények és feltételrendszer mellett valósították meg?

A pályázatok beadási határideje:

1994. december 31.

Eljuttathatók személyesen vagy postán a következő címre:

(1016. Budapest, Alsóhegy út 16-18. Rendészeti Kutatóintézet titkársága).

A pályaművek terjedelme 2-3 szerzői ív között mozoghat. (48-72 gépelt oldal) Más pályázaton már résztvevő anyaggal nem lehet pályázni. A munkákat két példányban, gépelt formában, fogadjuk el. A szerzők adatait a tanulmányhoz – a jelíggel címzett zárt borítékban – kell mellékelni.

A pályadíjak átadására a Rendőrtiszti Főiskolán kerül sor 1995 áprilisában.

csendőrségtörténeti: 50 000 Ft

rendőrségtörténeti: 50 000 Ft

Nevezési díj nincs. Bővebb felvilágosítás a 166-58-50-es számon kapható keddi napokon, 9-15 óra között.

Dr. Dános Valér r. dandártábornok főiskolaparáncsnok

Dr. Parádi József a társaság elnöke

Göttingen! Göttingen! Göttingen!

A Göttingen-Szeged csereprogram keretében a HKB idén is fogad német diákokat nov. 6-13 között. (Az őszi szünet után). Különböző előadásokat, beszélgetéseket szervezünk nekik, valamint ők is mesélnek fontos dolgokról Németországgal kapcsolatban. Ha szeretnéd őket megismerni, nyelvtudásodat fejleszteni, vagy az előadásokon részt venni, a HÖK-irodán megnevezheted a részletes programot! Gyere, várunk!

Göttingen! Göttingen! Göttingen!

SZEGED 1994. OKTÓBER 26.

A JATE RÖVID TÖRTÉNETE

Az egyetem létesítésének gondolata az árvíz utáni újjáépítés (1879) idején merült fel először. A város és polgárai nagyon szerettek volna Szegeden egy felsőoktatási intézményt létesíteni: elsősorban jogakadémiára gondoltak, ám ez az első világháború idejéig nem jöhetett létre.

Csak Trianon után valósulhatott meg a vágy: Erdély elcsatolása után az 1872-ben megalapított kolozsvári egyetem Szegedre költözött. A Ferenc József Tudományegyetemen 1921. október 10.-én indult meg az oktatás. Ekkor már állt a Dugonics téri központi épület, amely eredetileg főreáliskolának épült 1873-ban, klasszicista - eklektikus stílusban. Itt kapott helyet a Bölcsészettudományi Kar, és itt is működött 1925 őszéig, ezért járhatott ebbe az épületbe József Attila 1924 szeptemberétől egy ideig. Ha a Somogyi utcában az Amadeus mellől felnézünk az épület első emeletének sarkára, láthatjuk azt a két ablakot, amelyek mögött Horger Antal szobája volt. Ide citálta be „az egyetem fura ura” a Szeged című helyi lapban megjelent Tiszta szívvel című verséért József Attilát.

A bölcsészkar egy évvel később, 1925-ben költözött a mai helyére, az Egyetem utcába. A háromemeletes neoromán épület 1912-ben épült vasúti leszámloló hivatalnak. Ez a különféle vasúttársaságok egymás közötti elszámolásának központja volt. Ebben az épületben végezte egyetemi tanulmányait 1930-35 között Radnóti Miklós.

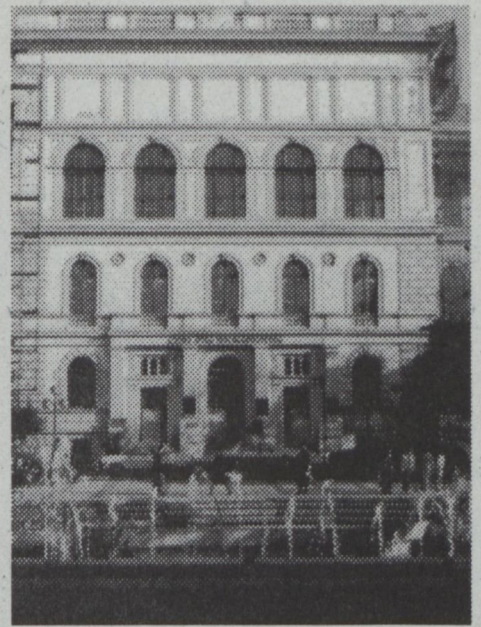
Közben megindultak az egyetemi építkezések (1924-1930) az ugyanekkor épült Fogadalmi Templom körül, illetve innen a Tiszáig terjedő területen. Itt elsősorban az Orvostudományi Kar klinikái és a Természettudományi Kar intézetei kaptak elhelyezést. A Dóm tér 8-as szám alatt volt (van) az Orvostudományi Intézet, melynek

igazgatója 1928-45 között Szent-Györgyi Albert volt. Itteni kutatásainak eredményeiért, (a szegedi fűszerpaprikában kimutatott aszkorbinsav tiszta előállításáért) kapta az 1937. évi orvosi Nobel-díjat. A tudományegyetem 1937. december 1-én díszdoktorrá avatta. Szent-Györgyin kívül még sok jeles professzor tevékenykedett ebben az időben az egyetemen, például a Jogtudományi Karon Ereky István és Polner Ödön, az Orvostudományi Karon id. Jancsó Miklós és Miskolczy Dezső, a Bölcsészettudományi Karon Sík Sándor, a Természettudományi Karon Apáthy István, Haar Alfréd és Reisz Frigyes.

Az 1929-ben kirobbant gazdasági világválság az egyetem fejlődését is visszavetette: sok tanszék megszűnt, tíz év alatt majdnem ezeröttszáz fővel csökkent az eredeti (3500 fős) létszám. Ám ebben az időben történtek jó dolgok is, így például az 1930-as évek elején hallgatók egy csoportja – köztük Radnóti Miklós is – megalakította a Szegedi Fiala Művészeti Kollégiumát. Ez a csoportosulás jelentős szerepet játszott a két világháború közti évek szellemi és kulturális életben.

A második világháború alatt, 1940-ben az egyetemet visszahelyezték Kolozsvárra, Szegeden pedig jogilag új egyetem létesült, jórészt az addigi tanszemélyzetből, a régi épületekben elhelyezve. Ezen új formációban a Jogtudományi Kar átmenetileg nem kapott helyet.

A háború után az oktatás már 1944. november 3-án megkezdődött. 1945-ben újra megindult az oktatás a jogi karon is. A hallgatók száma ekkor (az orvosi kart nem számítva) hétszázhetvenhét volt, és harminchat tanszék működött. A Szegedi Tudományegyetemből 1951-ben kivált az orvosi kar és önálló egyetemként működött tovább. 1952-ben jelentős változások következtek be.

Felépült a Békeépület, amelyben a Természettudományi Kar számos tanszéke kapott helyet. Ekkor kapta meg az egyetem a „lófara” melletti épületet is, amely eredetileg polgári leányiskolának készült 1882-ben, majd 1921-ben az ítéltábla költözött ide. 1952 óta a jogi karé az épület, melyre 1964-ben ráépítettek még egy emeletet

A TTK jelenlegi épülete, a kora eklektikus piarista gimnázium 1886-ban épült, ide járt 1893 és 1902 között Juhász Gyula is. A Bolyai Intézet 1952 óta van az épületben.

Az egyetem 1963 óta viseli József Attila nevét, a központi épület melletti szobrát pedig 1964. október 11-én állították fel. Ugyanebben az évben kezdték el építeni Újszegeden a Móra Ferenc Kollégiumot, a Hermann Ottó Kollégiumba pedig 1972-ben költözhetek be az első diákok. 1974-ben adták át az egyetem új épületét a biológiai tanszékek számára. A hallgatók száma akkor kétezer-negyvenhét volt, de mára ez jelentősen felduzzadt. A tanszékek száma pedig hatvankilenc volt, ami az 1993/94-es tanrend szerint nem változott.

BARNA BÉLA

A francia iskolarendszer - avagy lépcsők a mennyországba -

Jobb, ha mindjárt előre bocsátjuk: a franciáknál az oktatás minden szinten ingyenes, szigorúan mentes mindenféle ideológiától – legyen az vallási vagy politikai –, valamint a választás teljesen szabad az állami és magán- (többségében a katolikus egyház által felügyelt) iskolák között. Minderre nagyon büszkék – joggal –, így hát lebegjen ez minden iskolaalapító szeme előtt itthon is!

Lássuk tehát, hogyan is épül fel ez a nagyon szabad - nagyon demokratikus rendszer:

- A gyermeket már két évvel születése után be lehet dugni egy óvodába. Hátrányos helyzetűek előnyben.

Itt két évig csak játszanak, majd a testi, manuális készség fejlesztésére helyezik a hangsúlyt, végül az utolsó év elő készít az iskolára.

- Az elemi iskola hattól tizenegy éves korig tart, de sokan már ötévesen bekerülnek, tekintettel a későbbi esetleges évismétlésre, ami „divat” náluk: a diákok közel 50%-ával megesik, mielőtt betölténék a 16. életévüket. Az elemi elején főleg az írásolvasás elsajátítása a cél, a többi tárgy erre következhet majd.

- Az öt év elteltével minden kisdíákot beíratnak a „college”-be, amely szintén általános képzést nyújt. Itt már mindenki tanul idegen nyelvet is – egyre többen kezdik el már az elemiben –, és persze legnépszerűbb az angol. Felmérések szerint a franciák 93%-a tanul immár angolt tanulmányai során. A német és a spanyol következik messzele szakadva. Két nyelv kötelező, de nem ritka a harmadik sem. Az antik nyelveket kevesen tanulják, ellenben magas a presztízse, csakúgy, mint a németnek (!!)

Nehéznek tartják, ezért a szülők az okostónikat

jobbára ezek felé irányítják. A college előtt – felmérő jelleggel – nemzeti tesztfeladatlapot ír az ifjúság. Ezekből a szellemi utánpótlásra vonatkozó, messze-menő következtetéseket lehet levonni. Kevesen maradnak ki az iskolából, mert a cél az, hogy minél több osztályt végezzenek el, és lehetőleg jussanak el az érettségiig, vagy valamilyen papírt kapjanak. Ennek érdekében a szülők nem ritkán átíratják bukdácsoló csemetéjüket egy magániskolába, amelyek a következő osztályba minden további nélkül át is veszik őket. De mindenhol törekednek a lemaradók korrepetálására, felzárkóztató osztályokat is létesítve, ha szükséges.

- A college négy éve után szétválak az ifjúság útja. A további szisztéma bonyolult, de van benne rendszer. Eleve visszafelé számolják az osztályokat is már az elemiben is: Az ötödikkel kezdenek, és 11 évesen mennek első osztályba. A legfontosabb, hogy képzettség nélkül ne kerüljön ki senki 16 év után. (Persze kerülnek ki, nem is kevesen, de az eredmények azért láthatóak.) A pályaválasztást igyekeznek megkönnyíteni a sokféle képzésre áhító diákseregnek. A gimnázium keretein belül van lehetőség a különféle szakmák elsajátítására is. Az ilyen típusú képzéshez vállalatok, cégek is támogatást nyújtanak, amelyek később munkahelyet is biztosítanak, csak hát nem mindenkinél...

A gimiben a legbiztosabb út a mat-fiz, még most is ennek van a legnagyobb presztízse. Régebben még a bölcsészkarokon is szívesebben fogadták a matekosokat. Mostanában már más (közgázós, bölcsész, stb.) szekciók is profin,

magas óraszámokban készítenek fel a továbbtanulásra. Három év múlva jön az érettségi, na nem mindenkinél: lehet korábban is kiszállni – az első papírt (szakmunkás-jellegűt) akár 16-17 éves korban is meg lehet szerezni. Az általános, titkos és semleges érettségit nem is abban az iskolában írják, amelyben tanultak. Vannak, akik kacifántos úton jutnak el ide 20-21 évesen, de ez ritkább, mert a szülők is szeretnék, ha minél előbb munkát találnának. A rendszer működni látszik, annál inkább, mert a továbbtanulók száma magas, mintegy 1 700 000.

- Ezzel máris az egyetemeken vagyunk. A nemek aránya itt is hasonlóan alakul a hazaihoz: A bölcsészek háromnegyede lány, míg más szakokon csak 40%. A külföldiek aránya 11,6%, főleg a volt francia gyarmatokról érkeznek. (A magyarok száma elenyésző – nyilván.) A tanár- és óráválasztás szabad, bizonyos megkötésekkel persze. (Mondjuk Balzac, Zola azért nem maradhat ki...) A szabad bejutásnak ára van: az első év végén a hallgatók fele lemorzsolódik. De sokan többször, más-más helyen is kísérleteznek, és lehet, hogy harmadszorra találnak maguknak egy szakot, amelyhez nem is hülyék, és kedvük is van hozzá.

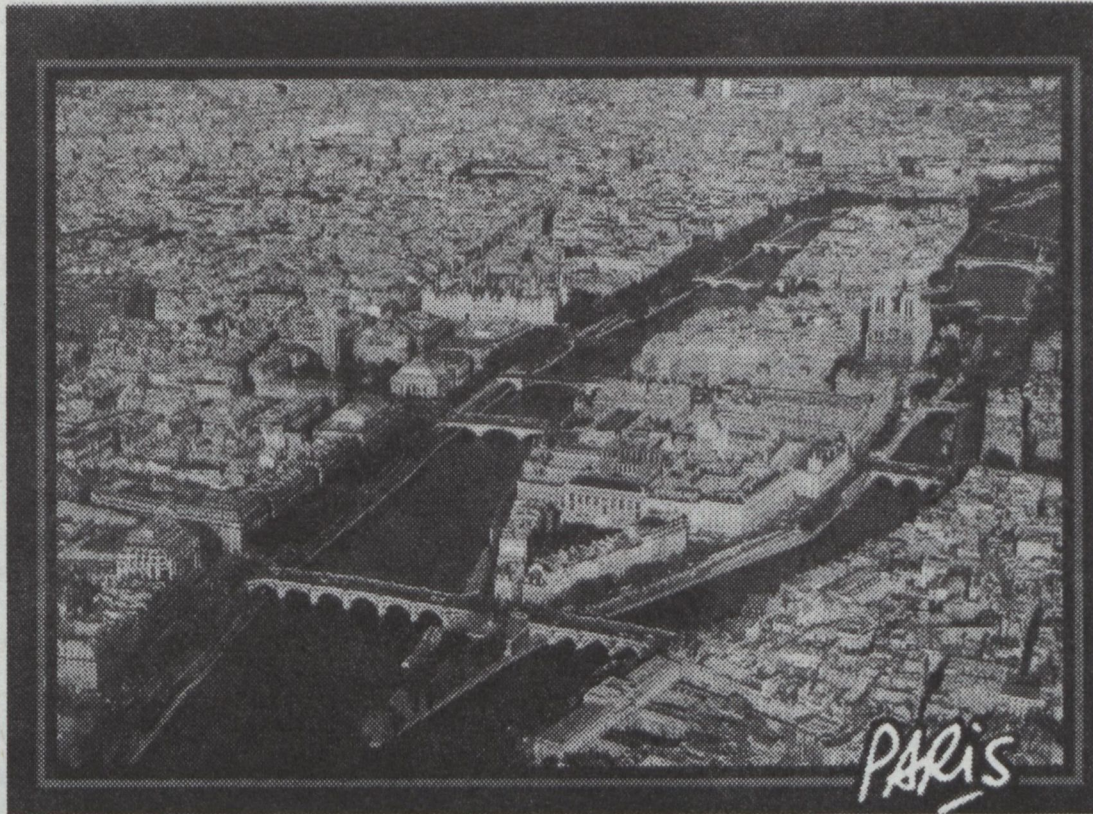
Általában három év után kell egy 100 oldalas dolgozatot – kvázi kutatási anyagot – írniuk, ez később feltétel a magasabb minősítésekhez. Léteznek ún. tanári versenyvizsgák is – az írásbelit követi a szóbeli. Az alacsonyabb szintű a százoldalossal nem feltételei egymásnak, de a 4. év végére jó, ha megvan mindkettő. Azért versenyvizsga, mert az állam meghirdeti, hogy szüksége van, teszem azt 300 tanárra, és az elért eredmények alapján az első 300 szerződést is kap, fix fizetéssel és

nyugdíjas állással valahol Franciaországban. Az emelt szintű versenyvizsga jóval nehezebb, sokkal kevesebb a hely is. Viszont a szerződésben a fizetés is több, ellenben a hetente tanítandó óraszám alacsonyabb. Érdekes, hisz mindkettővel csak a college-ben és a gimnáziumban lehet tanítani. Mindenesetre lépcsőfokok a felsőfokú tanári diplomához.

- Az igazán érdekesek az ún. Nagy Iskolák. Ezeket többnyire kétéves előkészítő előzi meg innen kerülnek ki a legtehetségesebbek, akik még nem sülyedtek depresszsióba, vagy kaptak idegösszeroppanást a kemény dresszúrától. Viszont, ha bejutottál, akkor igen jól jártál. Egyrészt, mert nem kell unatkoznod az egyetemen, és kvázi fizetést is kapsz az államtól, míg oda jársz, másrészt - pl. az École Normale Superieure szuper könyvtárakat biztosítanak, és végül csúcspozícióba kerülhetsz. Lényegében az államapparátus elitjét képezik itt a külkertől a közigazgatásig. Szerződést kötnek veled, mondjuk 10 évre, addig az államkell dolgoznod, hacsak jó pénzért meg nem veszel (sic!) egy magáncég.

- De nemcsak egyetemek vannak, hanem képeznek tanítókat az elemibe is, és még egy csomó másféle felsőfokú diploma is szerezhető, lényegében főiskolai szintű képzés után.

Annak ellenére, hogy az oktatás ingyenes, a legtöbb diák csak szülői segítséggel tudja elvégezni, vagy pedig dolgozik mellette, de ez a ritkább. Van egy alacsony beiratkozási díj, kötelező a biztosítás,

valamint egy keveset a könyvtárért és a sportért is kell fizetni. A kollégiumok elég drágák, főleg Párizsban, és a férőhely is kevés. Ha olcsó, akkor színvonalatlan, ezeket a külföldiek lakják jórészt. A menzák viszont olcsók, van, ahol már 10 frankért meg lehet ebédelni. Ha a francia diák jól telezabálja magát csigával, mehet felvenni az ösztöndíját, amely alacsony, megélni nem tud belőle. (Lásd papa-mama segítsége...) Van szoc.- és lakhatási támogatás is, hasonlóan igazságos, mint itt...

Mindent összevéve, jó, ha minél hamarabb befejezi a szépreményű ifjú a tanulást, és nem lóg tovább a szülő nyakán. A bankok adnak hitelt, de csak akkor, ha azt viszont is remélik látni valamikor, ők már csak ilyenek.

- Az állam iszonyatos pénzeket öl az oktatásba, állítólag a szocialisták országlása (1981.) óta még a fegyverkezésre se annyit. Legalábbis így mondják ők - jól is hangzik. A rendszer lényege a munkanélküliség

visszaszorítása: Annyi ember kerül ki, amennyire szükség van, és persze a megfelelő végzettséggel. A lehető legkevesebb felesleges ember mozogjon az országban, A hasznosság elve kikényszerítette, hogy olyan képzést nyújtsanak, amire az emberpiacnak szüksége van. Ennek megfelelően úgyszólván évente korrigálják, hozzáigazítva a változó követelményekhez.

Az információkért hálás köszönet Karády Eszternek, a francia tanszék lektorának.

Eszter egyébként franciát, latint és ógörögöt tanult és az École Normale Superieure-ben végzett. Ettől az évtől tanít lektorként a JATÉ-n.

Szülei ötvenhatos emigránsok, édesapja Karády Viktor, aki neves szociológus - tanulmányai révén Magyarországon is ismert.

JÁSPER FERENC

Fordulj hozzám bizalommal!

Ha ott voltál a legutóbbi BTK HÖK-ös rendezvényen, magad is tanfya lehettél, hogy arra a kérdésre kereste mindenki a választ, miért olyan nagy az érdektelenség karunkon. Tulajdonképpen mi iránt érdektelenek az egyetemisták, mi az, ami foglalkoztatja őket? Szenes Mártával, a Diákcentrum egyik létrehozójával beszélgettem:

– Az volt a tapasztalatunk, a diákoknak és a tanároknak is, hogy az egyetemi és főiskolai oktatásban egy csomó olyan rés van, amelyet be kell tölteni. A szakemberképzéshez a korrekt ismeretközvetítésen kívül sok minden másra is szükség van. Persze az volna jó, ha nem kellene külön intézményt létrehozni, hogy a hiányzó szükségletek meglegyenek, hanem a tanár tudna figyelni mindkét oldalra, tehát a diák érzelmi állapotára, a hallgatók közti különbségekre is, és egyáltalán: a személyiség minősége meg tudna jelenni. De sajnos ez nem történik, és kimaradnak olyan területek, amelyek nagyon lényegesek ahhoz, hogy valaki itt ezt az 5 évet eltöltse. Például alig esik szó arról, mit jelent a szerelem, hogyan viszonyuljunk egy ellenkező nemű emberhez, hogyan illeszkedünk be egy nagyvárosba, ha kisebb helyről jövünk, tehát számtalan olyan dolog, ami az életvezetés eredményességéhez kell. Ezeknek a réseknek a kitöltésére jött létre a Diákcentrum, illetve a különböző szolgáltatásaink.

– Szerveztek készségfejlesztő tanfolyamokat, és tanácsadást is tartotok. Melyek azok a kérdések, amelyekben a leginkább szükség van a segítségre?

– Egy elsősnek nagy gondot jelent átállni a felsőoktatási tanulási szisztémára, nagyon magára van hagyva, a versengés a bennmaradásért igen erős faktor. A szülőktől különváló életvitel nagy lehetőség önmagunk kipróbálására, ugyanakkor egy nagyon nagy kihívás

is. Nagyon lényeges kérdés a pénz, ami mindig is fontos volt, de most talán még hangsúlyosabb, hiszen pénzzel minden ellensúlyozható. Elég nagy probléma az igazi társas tér megtalálása, mely többet jelent az intellektuális kibontakozásnál: egy olyan közeg, csoport, ami biztos referencia-pontot jelent. Nagyon sok idő elmegy ezzel, és sok hallgató kerül zsákutcába a keresésben. Nagyon sok olyan közösségre találhat ugyanis, ami átmenetileg jó, de nem igazi megoldás.

– Azt hiszem, a problémákat sokan érzékelik, de vajon hányan

veszik igénybe a segítségnyújtást, kik azok, akik eljönnek ide?

– Tanácsadásra nem jönnek el annyian, mint ahány emberről tudjuk, hogy, hogy gondja van. De ez természetes dolog ma Magyarországon, így a felsőoktatásban is. Nem olyan természetes vállalni a gondokat, az a hozzáállás jellemző, hogy oldja meg mindenki saját maga. Az, hogy az ember bizonyos élethelyzetekben elbizonytalanodik, teljesen természetes jelenség, és az, hogy tanácsra van szüksége, nem feltétlen azt jelenti, hogy gyenge az illető, lehet, hogy csak valakivel akarja beszélni a problémáit. Sokan azt hiszik, hogy ilyen-fajta segítségnyújtásra csak annak van szüksége, akinek valami iszonyatos nagy gondja van, amikor már az összeomlás szélén áll. Mi azt szeretnénk elérni ezzel a tanácsadással, hogy tudatosuljon a hallgatóban: egész kis dolgokkal is el lehet jönni, egy vizsgakudarcral vagy egy partnerkapcsolati problémával. Ha

korán megfogalmazódik a kérdés, nincs szükség arra, hogy a megoldás komolyabb beavatkozást igényeljen.

– Kik azok, akikkel találkoznak az ideforduló hallgatók?

– Egyrészt szakemberekkel, főként olyanokkal, akik itt tanítanak a felsőoktatási intézményekben, valamint hallgatókkal. Összesen 15-20-an vannak, kortárs segítőknek nevezzük őket, és megfelelően felkészítettük őket az itteni munkára. Azt vettük észre, hogy főleg egyszerre kortárs segítők és szakembernek is jelen lennie, ezért azt tervezzük, hogy a diáktanácsadókat kiküldjük a kollégiumokba, hogy ott tudjanak rendelkezésre állni.

– Többféle szolgáltatást nyújtotok. A tanfolyamokon és tanácsadáson kívül mit kínáltok még a hallgatóknak?

– A konkrét segítségnyújtáson kívül úgy ítéljük meg, fontos az általános pszichológiai kultúra magasabb színvonalra emelése, az egyetemen folyó pszichológia-oktatás ugyanis önmagában nem elegendő. Ezért sok rendezvényt szervezünk. Például múlt héten videovetítés volt a gyerekszülésről, korábban Freud életéről és munkásságáról mutattunk be filmet, és különböző szakembereket is kerekasztal-beszélgetésre hívtunk. Ezek mind olyan kérdések, melyek mindannyiunkat érintenek. Tartottunk már jegyzetbörzét, de most is tervezzük, hogy jegyzeteket olcsóbban adunk, mert indokolatlanul nagy a rés az alap és a valódi ár között. Év elején igyekeztünk segítséget nyújtani az elsőéveseknek a kurzusfelvevésben, tanárválasztásban. Tehát megpróbálunk olyan szolgáltatásokat nyújtani, amelyek hiányoznak az egyetemen, amire nem figyelnek, holott figyelhetnének!

DÖBRÖNTE KATALIN

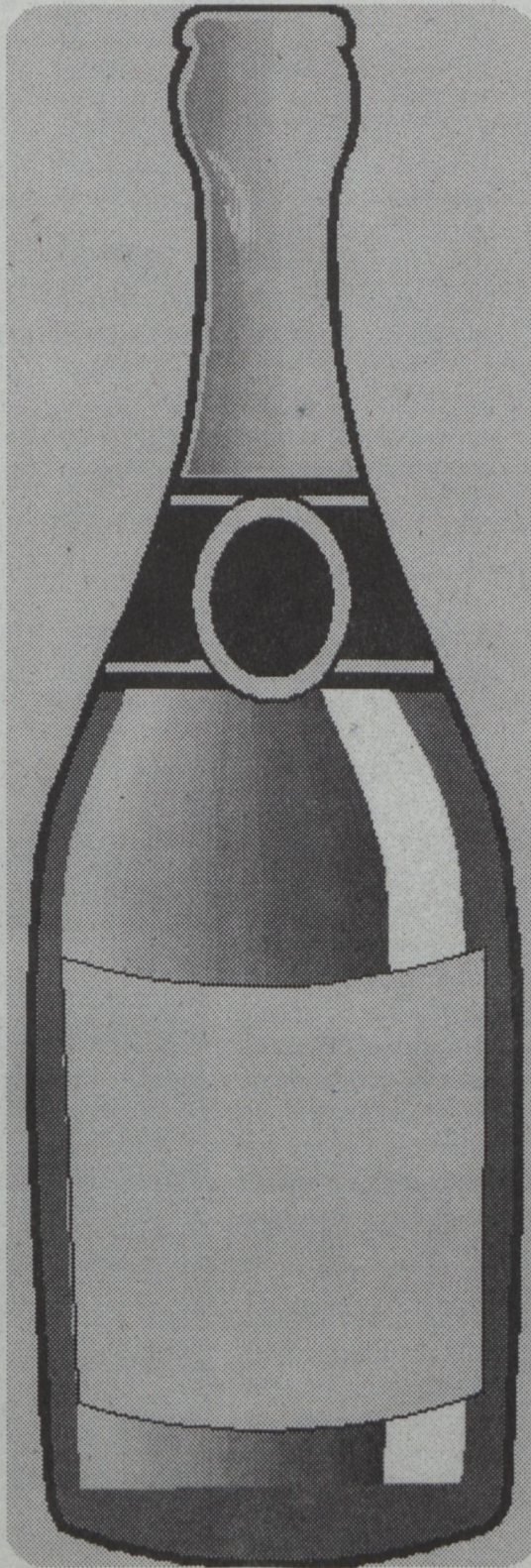
„PILLANATOK KÖZNAPI MÁMORA”

– avagy mitől függök –

Miközben a kedves olvasó leül ezen íromány fölé, és elkezd olvasni, lehet hogy éppen egy epres CSOKIT majszol, vagy KÁVÉT szürcsöl. Néha - néha feláll, tart egy CIGARETTAszünetet, vagy megiszik egy csésze TEÁT. Ha végzett vele, kivesz a hűtőből egy üveg SÖRT, és hátradől: végre végeztem! Délután meglátogatja a barátja, megisznak egy MARTINIT. Este pedig, amikor az egész napot ki akarja pihenni, esetleg a kedvesével elszív egy JOINT-ot.

Nos jómagam mindegyiket „próbáltam” már. Legrégbben a csokoládéval élek, ettől talán függő is vagyok (az Európa Tanács beosztása szerint a csokoládé ultrakönnyű drog), és nem érzem jól magam, ha nem veszem magamhoz a napi 100-150 grammos adagomat. Bristol kutatók kimutatták, hogy az élet-szenvedélyek közül a csokievés a legerősebb és legkevésbé leküzdhető. Ennek oka talán az a háromszáz- féle vegyület (többek között a koffein, teobromin, fenil-etilamin), amelyektől a csoki egyszerűen finom. Emellett ott van a cigaretta, melyre több, mint egy éve szoktam rá, és nem tudom abahagyni. „A dohányfüst valamilyen jótékony ködfátylat borít a világra, a pillanatok köznap mómora ez a keserű boldogság...” – írja Márai valahol, igen találóan. Ettől a két dologtól „függök” tehát, s hiába is várja a szencációra éhes olvasó, hogy a drogról is írok (értsd könnyű drog), azoktól nem váltam függővé, mert nem is igazán lehet. Persze azért kipróbáltam a jointot, Spanyolországban katonák kínáltak meg vele. Semmi különös nem volt, csak olyan pinkfloydosan comfortable numb, azaz „kelle-mesen ernyedten” vonatoztam tovább, Marokkó felé. Ott, bár olcsóbb

lett volna, nem folytattam, csak Szegeden próbáltam újra, egyszer

egy drogkonferencia előtt. Két slukkos, jó anyag volt. Másfél óras

röhögőgörcsöt kaptam, táncoltam, de utána vacak egy érzés volt: leültem egy székre, ami velem együtt szédült, az arcom égett, mint egy mozdonykazán, a torkom kiszáradt, percenként rohantam a mosdóba a csap alá dugni a fejemet, és nyeltem a vizet, mint egy fuldokló. Ez is egyfajta mómor volt, az élményt pedig mindenképpen érdemes volt kipróbálni.

Mint már írtam, nem is a joint a baj. Sokkal jobban kell félni a csokitól, a cigitől, az alkoholtól. Persze „ki olyan erős, hogy lemondjon róla, vagy egy pillanattal előbb mondjon le, mint feltétlenül szükséges?” Én biztos nem. Megédesítik és megszépítik az életet, a már említett ködfátylat borítják rá. Pedig tudom, hogy jön a tüdőrák, a szív - és egyéb bántalmak. A gyomrom máris lázad. De csak később hajítom el a keserű csutkát, amikor majd meg akarok hízni, egészséges, kövér és boldogtalan akarok lenni. Utálom, ha azzal jönnek az emberek, hogy miért nem szoksz le erről vagy arról, miért nem tagadod már meg magadtól ezt vagy azt. Tényleg, miért nem szokunk le az életről, hiszen egészségtelen, függünk is tőle. Igen, életfüggők vagyunk, élet nélkül nem tudunk élni, s van akinek ez és az hozzátartozik. Azért sem mondom le sem a csokiról, amely bizsergetően szétolvad a számban, sem a forró reggeli kávéról, sem a cigiről, amely „mintha valamilyen gonosz, mégis boldogító őszanya, keserű csecse lenne”. Merthogy – s újra Márait idézem: „valami játék és méreg kell az élethez, más-különben csak egészség és gyakorlat, nem élet”.

BÉCI

EGY HÓNAP EGYIPTOMBAN

Miért érdemes Egyiptomba utaznod az összekuporgatott pénzeden?

ELHATÁROZÁS ÉS UTAZÁS

Megkeresett egy barátom, és nekem szegezte a kérdést, hogy nincs-e kedvem ötödmagammal nyáron egy hónapra Egyiptomba utazni. Egy délutánom volt arra, hogy eldöntsem a dolgot, és úgy gondoltam, végül is egyszer élünk, miért ne mennék. Csupán azt kellett végiggondolnom, hogy mennyibe fog ez kerülni. A repülővel való utazástól ijedtem meg leginkább, mert azt mindig is elérhetetlennek és „csillagászatnak” gondoltam. A repülőjegy huszonnolcezer, a vízum pedig kétezer forintba került. (Egyiptomba csak egyhónapos turistavízummal lehet kiutazni, és ezt kinnt meghosszabbíthatod.) Vittem magammal még háromszáz dollárnyi költőpénzt, amiből meglehetősen „bő lére eresztve” tudtam eltölteni ezt a felejthetetlen hónapot.

ELŐÍTÉLETEK ÉS FÉLELMEK

Természetesen indulás előtt beoltattuk magunkat kolera és egyéb fertőző betegségek ellen, felszereltük magunkat fertőtlenítő- és széntblettával, vízfóralóval. Jól kioktattak minket, hogy semmit se vásároljunk utcai árusoktól, a gyümölcsöket mindig mossuk meg neomagnolos vízben. Egy hétig sikerült ezt betartani, de nekem nem hasmenésem lett, hanem székrekedésem. Egy hetes „edzés” után, mindenféle óvintézkedést felrúgva jöttem csak helyre. Az ételek egyébként finomak, az európai emberék számára fogyaszthatóak. Ez érthető is, hisz Egyiptom a turizmusból él. A Nílusba a híresztelések szerint még az ujjunkat sem szabad beledugni, mert annyira szennyezett, hogy bőrön át fertőz. Nos egy hajóút alkalmával egy hullám betértett... és még mindig itt vagyok.

A MŰKINCSEK

Semmiféle útitervet, nem állítottunk össze, az utazási irodák jól bevett szokását követve Kairóból indultunk dél felé, Luxorig vonattal, majd Asszuán volt a következő állomás, végül pedig Egyiptom déli csücskén Abu Simbel. Itt már elviselhetetlen volt a hőség, így jól esett az egy hetes nyaralás, búvárkodás, fürdőzés a Vörös-tenger partján. Egyiptom végigbarangolása után tértünk tehát be a kairói Egyiptom Múzeumba, amit mindenkinek ajánlok, mert így sokkal könnyebben feldolgozható a rengeteg látnivaló. Az ember azt hiszem, kicsit félve megy el a történelemkönyvekből, utifilmekből oly jól ismert piramisok, szfinxek, masztabák földjére, aggódik, hogy nem azt kapja amire számít, fél a csalódástól, de amikor megáll Gízában a Kheopsz-piramis előtt, vagy a karnaki templomnál, már tudja, hogy minden aggodalma felesleges volt. Ami kicsit csalódás volt számomra, az az Egyiptom Múzeum. Nagyon sok műtárgyat gyűjtöttek itt össze nagyon kicsi helyen, a vitrinek zsúfolásig tele vannak, a kiállított tárgyakon nem tüntették fel, hogy melyik micsoda és honnan való. Azt mondják, hogy ha az ember minden bemutatott darabnál csak egy percet időz, akkor bő

kilenc hónapra van szüksége a múzeum végigjárásához. Talán szerencsésebb lenne, ha áttekinthetőbbé tennék az anyagot, ha Tutankhamon kincsei kapnának egy külön épületet, és a sírokból ide szállított szobrok, domborművek az eredeti helyükön maradnának, nem ömlesztzenének mindent egy helyre. Az arabok nem nagyon érzékelik, hogy milyen óriási értéknek az őrzői, ha fizettünk érte, a „No flash” felirat ellenére is nyugodtan használhattunk vakut. Igazából pénze nem nagyon van az országnak az ásatásokra, restaurálásokra, Európát pedig úgy látszik nem érdekli Egyiptom.

A Mohamed Ali mecset

VÉGÜL IS EZ EGY ARAB
ORSZÁG

Tájékozódásunkat két útikönyv segítette, a magyar kiadású Panoráma sorozat Egyiptom-kötete, amely ha leírta, hogy a múzeum harmadik termében balra van egy kép, akkor az ott volt, illetve egy angol nyelvű ausztrál útikalauz, ami rengeteg hasznos információval, tanáccsal látott el minket. Benne volt, hogy melyik szálloda mennyibe kerül, ha például Gízába akarunk menni, akkor oda mennyiért visz ki a taxi, vagy hányas busszal lehet oda eljutni, és óva intett minket, hogy az általa megadott összegnél többet fizessünk. (Ha jól tudom magyar kiadásban is megjelent egy hasonló útikalauz a Pegazus Rt. kiadásában.) Ezek a praktikus tanácsok elsősorban az alkudozásokban voltak segítségünkre. Az araboknál mindenre lehet alkudni, a taxi- és buszkieljárásokról kezdve a bazárok összes áruján át az éttermi és szállodai szolgáltatásokig. Az alku az arab ember számára egy jó játék, el is várják tőlünk, hogy a végletekig próbáljuk leszállítani az általuk ajánlott árat. Tulajdonképpen arról szól az egész, hogy érezzük jól magunkat és a portéka is elkeljen. Diákokkal egyébként engedékenyebbek. Volt olyan is, hogy egy hatvan fontos ezüst fülbevalót sikerült tizenötre lealkudnom, és láttam, hogy utána huszonöt fontot tett be a kasszába a saját pénzéből. Viszont jól járt még így is, mert odavittem a barátaimat ezek után vásárolni. Nagyon jól tudják, hogy amit az egyik helyen elveszítetek, azt máshol könnyen behozhatják.

AZ ARAB EMBEREK

Ha egy hét után hazajöttem volna, valószínűleg én is azt mondtam volna mindenkinek, hogy az arabok összevissza hazudnak, és csak azon jár az eszük, hogy milyen

módon tudják átverni a turistákat. Mindig megkérdezik például, hogy hányadszorra van az ember Egyiptomban, és mikor az utazás vége felé már rutinosan azt mondtuk, hogy harmadszorra, érezhetően óvatosabbak voltak velünk. Én alapvetően kellemesen csalódtam bennük és minden velük szemben táplált előítéletem elszállt. Ezenkívül többnyire jól beszélnek angolul, és nagyon barátságosak. Egyik nap összeismerkedtünk egy tevegeltető fiúval, aki a tevegelés alatt a szokásos turistáknak szánt szöveget nyomta, beszélt egy hálás amerikai turistáról, aki mindig visszatér hozzá és egyebek. Mi persze csak intettünk egyet, de meghívott a házába, megmutatta a fényképeit, mire kiderült, hogy mindaz igaz, amit mi csak reklámszövegnek gondoltunk. Ő volt az, aki meghívott minket vízipipázni és hasist szívni, ami a turisták körében is igen kedvelt. Ha összegyűlik egy kisebb társaság, akkor estefelé kimennek a sivatagba e tiltott dolgot művelni. A vízipipázás pedig nagyon fontos társasági szokás náluk, teázással, beszélgetéssel egybekötve. Maga a pipa egy körülbelül fél méteres vizet tartalmazó üvegcséből, egy hozzá kapcsolódó gumicsőből és egy szipkából áll, amelyben a tubák parázslik. Az íze édeskés, nem annyira erős, mint a cigaretta, és igazán csak tőlük lehet ellesni, hogy hogyan is kell szívni. A pipa a társaságban körbe-körbe jár, úgyhogy félre kellett dobnom minden higiénikus félelmemet, amikor a számhoz emeltem.

EGYEDÜL AZ ÉJSZAKÁBAN

Ez volt a legkellemesebb csalódást okozó kalandom. Kairóból, a külvárosának tekinthető Gízába igyekeztem, este, sötétedés után. Indulás előtt, lány lévén felszerelkeztem gázspray-vel, bicskával. A busznál egy fiútól meg-

kérdeztem, hogy melyik járatra kell felszállnom. Na, innentől kezdve felelősnek érezte magát a sorsomért, megvette a jegyemet, átszállt velem a másik buszra is, meghívott egy mangólére, elkísért a keresett házhoz, majd azt mondta, hogy szia, és nem láttam többet. Csupán annyi volt a célja, hogy én, a turista érezem jól magam.

FÉRFI ÉS NŐ

Szakkarában egy sikeres alkudozást követően ingyen lovagolhattam. A barátnőm is ki akarta használni a jó alkalmat, de a lótulajdonos nem tudott még egy lovat szerezni, ezért csak úgy tudtuk megoldani a dolgot, ha én az ő lovára ülök, vele együtt. Erre elég nehezen lehetett rábeszélni, mert folyton azon aggódott, hogy nekem kellemetlen lesz a barátaim előtt, hogy egy férfival látnak egy lovon. Egyszer beszélgettem egy fiúval, akinek még a legjobb barátja sem tudta a felesége nevét, ő pedig nem is látta az esküvő előtt a menyasszonyát, de mindezeket természetesnek tartotta. Éppúgy, ahogy a felesége természetesnek vette, hogy csadorban jár és takarja az arcát az idegen szemek elől. Az ő nézete szerint a férfiaknak csak gonosz gondolataik vannak, és ő ennek nem teszi ki magát. Bármennyire is lazult már az iszlám ebben az országban, azért még mindig jól tartja magát. Volt például olyan város, ahol hangszórókon át szólt a napi ötszöri ima, és az emberek lefeküdtek mindenütt imádkozni, de az is megtörtént, hogy megkértek, vegyek nekik a kizárólag turisták számára fenntartott üzletben egy pár üveg whisky-t.

Arapovics Mária élménybeszámolóját lejegyezte:

– KÖNCZÖL RITA –

„SZERENCSÉRE MIND A KETTEN FILMÖRÜLTEK VAGYUNK”

Interjú az UKUS filmklub két vezetőjével, Nevelős Zoltánnal és Speier Dáviddal.

– Kezdjük a legelején! Hogy született meg a filmklub?

Z: Dávid ötlete volt, hogy az akkor már működő, francia filmeket bemutató FRANC filmklub mellett létre kellene hozni egy angol és amerikai filmeket vetítő filmklubot is. Megkérdezte, nem akarok-e neki ebben segíteni, és én igent mondtam.

D: Igen-igen, tudtam a Zoliról, hogy ő is filmőrült és rengeteg filmje van.

Z: Végül is 1993 februárjában indultunk, a legelső filmünk... Mi is volt? Már nem is emlékszünk.

– A filmklub neve UKUS lett. Van ennek valami jelentése?

D: Igen: UK, mint United Kingdom, és US, mint United States, jelezve ezzel, hogy angolszász filmek klubja vagyunk. Az idén azonban japán és francia filmeket is bemutatunk. Franciát azért, mert a Déry Zsolt vezette FRANC filmklub megszűnt, és emiatt itt nyitottunk neki egy „rekeszt”.

– Ha jól tudom, hetente kétszer is vetítetek már?

Z: Igen ebben a félévben a szerdai nap mellett, a keddi nap is UKUS-nap lett, így most már hetente két filmmel jövünk ki.

– Az eredeti szándék szerint angol nyelven akartatok filmeket vetíteni angol szakosoknak. Mostanra azonban egyre több filmet fordítottok le. Miért alakult ez így?

Z: Martin Scorsese Mean Streets című filmje volt az első amit lefordítottam. Azért volt ez fontos, mert a film nehezen érthető, amerikai angol nyelvű, és ha a közönség nem értette volna pontosan a szöveget, akkor a filmet sem lett volna érdemes levetíteni, mert rengeteg dolog elsikkadt volna.

– A fordításhoz használtok valamilyen segédanyagot, vagy csak a filetekre hagyatkoztok?

D: Két esetben volt segédanyagunk: a Full Metal Jacket forgatókönyve megvolt az amerikai követségen, a Monty Python-film szöveggönyvét, pedig sikerült megszereznünk. A többi filmet hallás után fordítjuk.

– A programfüzetet böngészve gondolom mindenkinek feltűnik, hogy nagyon sokféle, különböző műfajú filmet vetítetek. Milyen szempontok alapján választotok?

D: Szerencsére mind a ketten filmőrültek vagyunk, rengeteg filmet ismerünk, így könnyűszerrel tudunk válogatni.

– Mégis mi az elsődleges szempont?

D: Elsősorban arra törekszünk, hogy olyan filmeket mutassunk be, amiket eddig nem nagyon lehetett látni, vagy nagyon régen nem vetítettek a mozik.

Z: Igyekszünk az egyetemi hallgatók ízlésének megfelelő filmeket vetíteni, szerencsére többnyire meg tudunk felelni az igényeknek.

D: Persze nem mindig arra a filmre jönnek a legtöbben, amelyről mi úgy gondoljuk, hogy sokakat érdekel. Amolyan missziós tevékenységet folytatunk: ha úgy érezzük, hogy egy film jó, de azt is tudjuk, hogy sehol sem lehet megnézni, vagy senki nem megy el rá, akkor bemutatjuk és felhívjuk rá a figyelmet.

– Kaptok-e valamilyen támogatást? Heti két film vetítése egy félévben huszonhat filmet jelent. Miből és hogyan szerzitek be a kazettákat?

D: Az induló félévben bemutatott filmek a sajátjaink voltak, azóta pedig a HÖK-től kapunk anyagi támogatást.

Z: A filmek nagy részét Bécsben szoktuk megvásárolni, találtunk ott egy kiváló üzletet, ahol eredetiben

lehet jobbnál jobb filmeket beszerezni.

D: Az amerikai követség illetve az angol tanszék könyvtárából is tudunk kölcsönözni, és igyekszünk minél több filmet a tévéből felvenni.

– Melyik volt eddig a legalkalmasabb film?

Z: A Száll a kakukk fészkére, ami három vetítést ért meg.

– A vetítések az angol tanszék III-as termében vannak. Ez a terem nagyon kicsi, sokan panaszkodnak, hogy nem lehet beférni a vetítésekre. Nem gondoltatok még arra, hogy esetleg egy nagyobb teremben legyenek a filmklubos esték?

D: Ilyen gond mindössze kétszer volt. Figyelembe kell venni azt, hogy a video sajnos kétszeresen is megcsontítja a filmet, egyrészt kicsi a képernyője, másrészt a szélesvásznú filmeknek levágja a szélét, ezért sokkal szerencsésebbnek tartjuk, ha kisebb teremben, szűkebb körben gyűlünk össze, hiszen a nagyobb terem nem növeli a képernyő nagyságát, ellenben ront a film élvezetességén. Ezt a problémát inkább az adott, nagy érdeklődést kiváltó film többszöri levetítésével kívánjuk megoldani.

– Milyen terveitek vannak a jövőre nézve?

D: Szeretnénk visszatérni az eredeti szándékhoz, a jövő félévben a keddi lesz az angol nyelvű, a szerda pedig a szinkronizált, hangalámondásos filmek napja.

Z: Nyitunk kelet felé, távol-keleti filmeket is bemutatunk, olyanokat persze, amelyeket eddig nem nagyon lehetett látni. Bemutatjuk a Bolygó neve Halál című film rendezői változatát is.

– Nagyon színvonalasak a plakátjaitok. Hogyan készülnek?

D: Mi magunk készítjük őket a Copy General segítségével. Arra

törekszünk, hogy minél kevesebb szöveg, és minél nagyobb kép legyen rajtuk, akár az utcai plakátokon: egy nagy kép és a legfontosabb információk.

Z: Mindig örülünk neki, ha elviszik őket, de kérünk mindenkit, hogy csak a vetítések után tegyék meg ezt.

- Ötödévesek lévén a jövő félév az utolsó, hogy Szegeden vagytok. Ez azt jelenti, hogy az UKUS filmklub meg fog szűnni?

D: A mi vezetésünk alatt igen, de nagyon szeretnénk, ha folytatnák lelkes alsóbb évek, akiknek van sok filmjük, vannak elképzeléseik. Ígérjük, hogy segíteni fogunk nekik, nyugodtan keressenek meg minket.

KÖNCZÖL RITA

UKUS PROGRAM

Október 26. szerda:

FEKETE FEHÉR VESZTESEK 1

DÜHÖNGŐ BIKA

(Raging Bull, 1980)

„Van-e primitívebb dolog annál, mint amikor valaki azzal keresi a kenyerét, hogy egy másikkal addig üt egymás fejét, amíg az egyikük össze nem esik?” Martin Scorsese filmje Jake La Motta profi bokszoló tündökléséről és bukásáról. Ez volt Robert DeNiro eddigi talán legnagyobb szerepe. Az angol Sight and Sound szaklap 1991-ben megkérdezte a világ legnagyobb filmrendezőit, mely filmeket tartják a legfontosabbnak. A Dühöngő bika

a második lett ezen a listán (az Aranypolgár után).

- MAGYARUL -

November 8. kedd:

A HUMÁN FAKTOR 1

BEING THERE

(Isten hozta, Mr..., 1979)

„...fölköttebb ízlésű és 'stílusban tartott' mozarab...” Rendezte: Hal Ashby

„A Mr. Gardenert játszó Peter Sellers mintha érezte volna, hogy az élete utolsó nagy filmszerepe. Gügye kertésze fájdalmasan szép színészi alakítás. Bárgyú, gyermeket csetlése-botlása a fontoskodó okosok világában egyenes ági őst, a keménykalapos Charlie figuráját idézi.”

- ANGOLUL -

November 9. szerda:

KULTUSZFRANC 2

ROSSZ VÉR

(Mauvais sang, 1986)

„Leos Carax a 80-as évek legjobb francia filmrendezője. A Rossz vér Carax legjobb filmje.” A Pont-Neuf szerelmesei alkotójának lenyűgöző képi világú mesterműve sci-fi-krimi-bé ágyazott szerelmi történet, a francia film legjobb fiatal arcaival (Denis Lavant, Juliette Binoche, Julie Delpy, Mireille Perrier), Godard, Cocteau, Rimbaud és Tintin nyomdokain.

- ANGOL FELÍRATTAL, MAGYAR HANGALÁMONDÁSSAL

November 15. kedd:

A HUMÁN FAKTOR 2

A LEGKÖZELEBBI ROKON

(Next of Kin, 1984)

Az örményszármazású kanadai Atom Egoyan (és ez nem a művészneve!) egy olyan filmmel debütált 24 éves korában, amelyben már föllelhető későbbi munkáinak összes fő motívuma: a videokultúra befolyása az emberi kapcsolatokra, bizarr vonzalmak, a modern világ hidegsége, a tudathasadásos bevándorlói és a rendező műzsája, örök főszereplője, Arsinée Khanjián.

- HANGALÁMONDÁSSAL -

November 16. szerda:

IDEGBORZ 1

PIKNIK A SZIKLÁNÁL

(Picnic at Hanging Rock, 1975)

1900-ban, Szent Bálint napján egy csoport diáklány piknikezni indult a sziklákhoz. Néhányuk sohasem tért vissza... „Egy film, amely még sokáig nem hagyja nyugodni a gondolatokat, miután az érzéseket már rég a hatalmába kerítette.” Peter Weir (Holt költők társasága) korai ausztrál remekműve.

- HANGALÁMONDÁSSAL -

A jövő értelmisége ...

Már több hete történt az eset, de elfelejteni nem olyan könnyű. Ugye mindenki tudja, milyen drágák a könyvek, és kapunk ugyan könyvcsekket, de az nagyon hamar elfogy. És különösen egy nyelvszakosnak nagy anyagi terhet jelent, hiszen csak érdemes megvenni bizonyos szótárakat és nyelvkönyveket. Német Tanszékünkön ehhez egyik hallgatótársunk nagy segítséget

nyújt, már régóta foglalkozik azzal, hogy nyelvkönyveket rendel meg Németországból. Mindannyian jól járunk, viszonylag kedvező áron és kényelmesen juthatunk a megfelelő kiadványokhoz. A tanszéken egy vitrinben ott állnak a legújabb darabok, csak a megrendelő cédulát kell kitölteni. Egyik nap arra lettek figyelmesek, hogy csúnyán feltörték, és egy könyv nincs a helyén. Igen, egy

könyv eltűnt, vagyis ellopták. Innen a tanszékről. Persze a tettes soha nem fog előkerülni, de ezt nem kenhetjük másokra. Nem mondhatjuk, hogy valaki bejött az utcáról, és elvitte. Ez esetben biztos, hogy egyetemistáról van szó, valakiről közölünk. Hiszen ki másnak lenne szüksége egy Langenscheidt-szótárra?!

Egy német szakos

EAST AND WEST

EAST-KONCERT

1994. szeptember 24. 19. 30
Budapest Sportsarnok

Öles plakátok hirdették Szegeden is: Újra színpadon az EAST.

Biztosan emlékeznek rá az idősebbek, volt a városban egy Angyalok nevezetű zenekar, Móczán Péter zenekarvezető-basszusgitáros ebből váltott át a rövid, ám beszédesebb EAST-re. Mára ő maradt csak hírmondónak, a tagok sűrűn cserélődtek mellette az évek során. Szép lassan stílust is váltottak, hiszen eleinte jó kis bluesokat játszottak, de a klasszikus felállás – Varga János gitáron, Király István dobokon, Pálvölgyi Géza billentyűkön játszott, míg Zareczky Miklós énekelt – már a magyar rockzenében egyedülálló progresz-szív rockot nyomott.

A sajátos hangzásvilágot jó szövegekkel párosítva erre a műfajra jellemzően mindig tudatosan megkomponált lemezekkel jelentkeztek. Más területre is szívesen kirándultak: a Pécsi Balettnak írt zenéjük azt mutatja, hogy a rock minden irányba képes terjeszkedni. A későbbi tagcserék miatt egy kissé megtört a lendület, az 1986-os lemezük (amelyen – még kimondani is szörnyű – Homonyik Sándor énekelt) nyugodtan tekinthető a mélypontnak.

A megoldást Takáts Tamás leigazolása jelentette, mellette Dorozsmai Péter dobos (ex-Korál) érkezett az együtteshez. Következő lemezük már megint tud valamit, igaz a stílus eléggé más, kicsit jazz-

esebb, de hasonlóan intelligens, színvonalas muzsika hallható rajta. A rendszerváltás hajnalán egy ötvenhatos-dallal jelentkeznek, amely nem rossz, bár nekem kicsit konjunktúra-lovaglás íze volt. Később kiadnak egy angol nyelvű lemezt, tele jobbnál-jobb számokkal. Keveset koncerteznek, de most az új lemez (Rádió Babel) bemutatójára valami egyedülállót, valami maradandót szerettek volna nyújtani, még egyszer, utoljára.. Merthogy, tisztelt EAST-rajongók, ez vala az utolsó fellépése a zenekarnak, ilyen érte-

lemben tehát búcsúkoncertre gyűlt össze a méltatlanul kevés – legfeljebb háromezer főnyi – közönség. A továbbiakban márcsak stúdióalbumok felvételére áll majd össze a csapat, amelynek immáron tagja Maróthy Zoltán (ex-Ossián!) gitáros is.

A koncert két részből állt. Először a mostaniak léptek színpadra, repertoárjukon az elmúlt hét év legsikeresebb dalaival. Azt hiszem, Takáts Tamásnak ezen az estén igazán alkalma nyílt bizonyítani: nincs ma nála sokoldalúbb énekes kis-

házánkban. A „Szerelmem sivatagá”-tól az érdes néger bluesig mindenre képes, és még angolul is kiválóan énekel. (Ez sajna, eléggé ritka minálunk, meg-meggyalázzák olykor Shakespeare édes anyanyelvét...) Maróthy keményebb hangzású játéka az új számokban jobban érvényesül Pálvölgyi profin játszik minden műfajban, Dorozsmai nagyon pontos, Móczán pedig a maga visszahúzó, ámde igen határozott stílusában basszusozik. A számok bekonferálásából is érződik a szerénység, a zene és a közönség iránti alázat. Semmi arcszkodás, a muzsika önmagáért beszél.

A hangulat a tetőfokon, mire a szünethez érünk. A második felvonásban a már említett klasszikus felállás lép a színre. A világítás, a hangosítás pont jó, a díszletek is hatásosak. (Szurcsik József munkái) Aztán pedig zene, zene, zene... Az EAST-dalok körül-vesznek minket, el lehet merülni, meg lehet fürödni bennük. Hallgatva a „Játékok” és a „Hűség” lemezek anyagát eljutunk messze, egy másik világba.

A végére pedig a három ráadás-szám, mindenki a színpadon, örömmel, jam session, hangorgia. Nem engedik le őket, erre eljátszanak még egy hosszú blues-t, és ennyi.

Az Omega balfenéken el, ez volt az év koncertje – tessék majd ellenőrizni, a tévé felvette. Addig meg, valahogyan meg kellene szerezni az új lemezt, csak ne lenne olyan kurva drága...

JÁSPER FERENC

TISZA-PARTI KOCSMAPARTY: WEST

Még azok körében is, akik kategorikusan elutasítják a vendéglátóipari egységek látogatását, jól ismert a West, mint olyan. Ezen nincs is mit csodálkoznunk, hiszen a BTK épületének tőszomszédságában található ez a kicsi, olcsó, de szín-

vonalas hely. Talán akad olyan egyetemista, aki már az épület részének is tekinti. (Több esetben hallottuk már, hogy valaki leltárba szeretne volna vetetni magát).

A Westet a BTK-hoz való közelségén kívül árai teszik igazán von-

zóvá. Hiszen hol ihat meg a szegény kiszáradt torkú, porzó veséjű egyetemista ilyen olcsón mondjuk egy kisfröccsöt? De nézzük konkrétabban az árakat!

A gyanútlan diák itt tíz forintját egy deci borra cserélheti. Aki igényesebb, 30 Ft-ért már Medocot szűrőcsölhet. A sörök közül a házi főzésű csapolt a legkedveltebb.

EGY TANTUSZNYI MESE

A felnőtteknek azért van szükségük a mesékre, hogy ne felejtse el: ők is esendőek.

Fotelban pöffeszkedő boszorkány és hintázó hófehér hableány. Kurruttyoló béka és a szülés előtt hajszálvékony hangon trillázó férfi. Sziámi ikrek, illetve sállal betömött szájú rajongó.

Nos, mindezen látványban lehetett annak része, aki 1994. október 19-én a Tantsz Művelődési Házban megtekintette a budapesti Dream Team Színház szűk egyórás vendégszínházját. A Balázs Mária, Regenhart Éva és Tóth Imre által alkotott társulat kiváló körítéssel nyújtott át egy érdekes, alternatív, mozgásorientált darabot. (Olyannyira csak a cselekmények zenei aláfestésén és az általuk gerjesztett gondolatokon van a hangsúly, hogy 30-40 mondaton kívül nem hangzik el több élőbeszéd.)

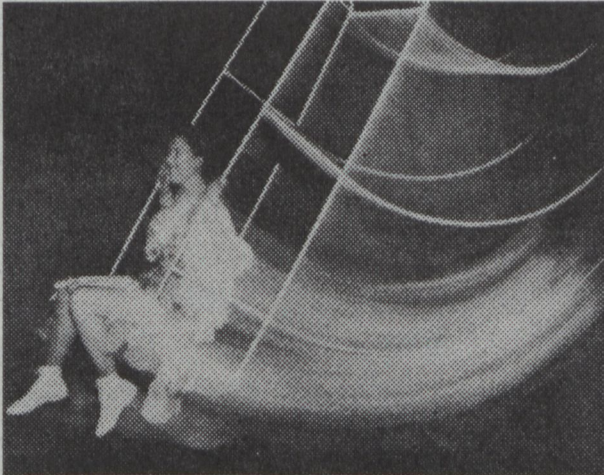
- Honnan pattant ki az ötlet, hogy felnőtteknek szóló mesét adjatok elő?

- Bruno Bettelheim amerikai pszichológus *A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek* című könyve ihletett arra, hogy színpadra állítsuk an-nak összefoglalását.

- Mennyire volt megköve a kezetek a forgatókönyv írása közben? Mekkora volt a szabad mozgásteretek?

- Úgy kellett megírunk, hogy nem akartunk pszichológiai darabot, sem egyszerű mesejátékot készíteni. A kötött koreográfiát az alapmotívumok adták. A boszorkány egyszerre meséli és éli a darabot. Ő a külső kísértések szimbóluma kellett, hogy legyen, de

nem egyszerűen negatív figuraként. Csak e kettős szereppel lehet megérteni, hogy ő a szükséges rossz, aki azért kell, hogy kidomborodhasson, választható legyen a jó oldal. Az Éva és az Imre által megjelenített alakok az emberben ösztönösen benne élő felsőbbrendű jó tündér és alsóbbrendű varangyosbéka lényei. Ők ketten egy ember állandó, belső küzdelmét

Fotó: MASZK-archívum

táncolják el, attól a pillanattól kezdve, hogy a szíamyszerűen összenőtt két alak kettéválik.

- Miért kell a kezdetben galamblelkű belsőnek drasztikusan elnyomni - hogy konkrét képpel éljek: a száját sállal bekötni - az alsóbbrendű érzéket?

- A felsőbbrendű lealacsonyodik, értékét veszti, az alsóbbrendű pedig felmagasztosul. Mindkettejüket az ösztön mozgatja, így egy viszonylagos egyensúly alakul ki a két véglet elentétéből.

- Ilyen a felnőttek élete?

- Igen. Mese nélkül.

-Ha már a mese annyira hiányzik, légy szíves próbáld meg bepótolni: mesélj magatokról.

-Az 1991-es megalakuláskor csak Tóth Imre és én jelentettük a Dream Team-ot. Még abban az évben elkészítettük első önálló darabunkat, a DALINIDA-t Pálffy Szilvia ruhatervező-iparművész és Binder Károly zeneszerző közreműködésével. Regenhart Éva tavaly csatlakozott a társulatunkhoz. A MESE BŪVÖLETE című előadásunk után elkészítettük az ELFELEJTETT KÉPEK című vizuális koncertünket, Binder Károly élő zongorajátékával.

- Milyen előképzettséggel rendelkeztek?

- Csak a legfontosabbakat említve. Éva modern táncot tanult, Amsterdamban és Bécsben is szerepelt, Imre nyolc évig a Katona Imre vezette Universitas színház tagja volt, én pedig egy évig Párizsban Marcel Marceau pantomimiskolájába jártam.

- Milyen eredményekkel büszkélkedhettek?

- Idén tavasszal a Sepsiszentgyörgyi Nemzetközi Színházi Fesztiválon a ma este bemutatott darabunkkal a legjobb előadás díját kaptuk meg, megosztva a kolozsvári színházzal. A múlt hónapban a Kairói Kísérleti Fesztiválon pedig a legjobb rendezés és a legjobb férfi főszerep kritikái díját szereztük meg.

- Hol lehet veletek ismét találkozni?

- Előadásaink premierjét a budapesti Egyetemi Színpadon tartjuk próbáink pedig a Szkéné színházban vannak. A mostani műsorunkkal november közepén Székesfehérváron fogunk szerepelni, az ELFELEJTETT KÉPEK-kel pedig jövőre mindenképpen eljövünk Szegedre.

MAGYAR SÁNDOR

(35 Ft egy pohár) Természetesen van üveges sör is. A tömény italok árai 50-180 Ft / fél deka között mozognak. Szénsavas üdítőt 24 Ft-ért erőltethet le a másnapos diák kicsiny torkán. (Ugye milyen nehezen csúszik...)

Aki kajás, szendvicsekkel, sült krumplival, virslivel csillapíthatja le korgó gyomrát. A kiszolgálás jó, a lányok hatalmas türelemmel vannak

megáldva. Természetesen vannak gondok is. A pultosok panaszkodnak, hogy sok pohár tűnik el, de a múltkor a raktárból lába kelt 5 kg virslinek is. (Nem kispálya...) Ezenkívül a WC környéke és a mosdótál szárazanyag-tartalmára panaszkodnak, ami érthető, hisz ki szereti más vörös, lompos állatkáját takarítani. Egyébként megértőek azokkal, akiknek „gyo-

morpanaszaik” vannak, ám kéri őket, hogy lehetőleg a kagylóba ásitának zineset, ne mellé...

Mindent összevéve jó kis hely ez, annál is inkább, mert már az öreg Jim is megmondta: The West is the Best!

PAP ZSOLT

TÖRKÖJJ! JÖVŐRE IS KÖLL!

Október 18-án a JATE- klubban volt egy marha jó bölcsészbuli. Szűk körben végzett közvéleménykutatásunk is ezt látszik igazolni. A hangsúly itt a bölcsészen van, hisz egy átlagos tanévben elég sok olyan választás, rendezvény van, amely teljes érdektelenségbe fullad. Most megmutattuk, hogy a bölcsészek igenis tudnak bulizni (milyen szaksoviniszta duma!), bár nem szabad azt elfelejteni, hogy sok TTK- s és jogász is vonzónak találta a programot.

A bulit alapos, mindenre kiterjedő (ez szó szerint is igaz) plakátolás előzte meg. A plakát melleleg cenzúrázva volt, mert az eredetiről néhány négybetűs, obszcén kifejezést törölni kellett.

A törkölypálinka (törköjj) nagy vonzerővel bírt. A tizenhat liter tüzes víz fél tizenegyre már el is fogyott. A vetélkedő zajos volt, de annál sikeresebb. Az oktatókat többek között Odorics Ferenc, Makk Ferenc, Székely Melinda, Szántó Ricsi képviselte, de megjelent új dékánunk, Bernáth Árpád is. Az éjfélkor kezdődő bölcsészszépségverseny nem kavart túl nagy hullámokat. A szépségkirály jutalma tömény szesz és a bölcsészkarri büfében levásárolható jegy volt.

A büfé előtt óriási tolongás volt, a szomjazó tömeg nem akart fogyni. Mint később a klub üzletvezetőjétől megtudtam, rekordbevételt könyvelhettek el a keddi éjszaka után. Körülbelül 1000 ember tobzódott lent, s volt úgy, hogy egyidőben hatvanan

rohamozták meg a pultot. A felszolgálók egyszerűen nem tudtak kijutni, hogy az üres poharakat és hamutartókat össze-szedjék. A takarítónő másnap fel akart mondani, mert munkaidejét négy órával meg kellett hosszabbítania, amire eddig nem nagyon volt példa. A számszerű adatokat megvizsgálva érdekes különbség mutatkozott a

utóbbi köztudottan jobban pusztítja az agysejteket!).

A három zenekar fantasztikus hangulatot varázsolt a kisteremben. Annak ellenére, hogy a Csúsztatva Csavarás frontembere – a rosszindulatú pletykák szerint – már a buli elején enyhén illuminált állapotban volt (valljuk be őszintén: a vécés nénit kivéve mindenki ilyen, vagy

ehhez hasonló állapotba került), a tőlük megszokott színvonalon zenéltek. A Trilobita, és az öt követő Timur Lenk a végeletekig feszítette a gitárhúrt. Néhány túlhevült rajongónak (biztos, hogy nem bölcsészek voltak...) majdnem sikerült tönkretennie az egyik zenész basszusgitárját. A nagyteremben Poór Zsolt a szokásos menetrend szerint adta a zenét, többen hiányolták a „klasszikusokat”, például a Doors-t, Jimi Hendrixet, Janis Joplint. A mostani fuldoklás is igazolta, hogy milyen égető szükség lenne a légkondicionálásra. A bulin semmiféle rendbontás nem volt, a rendezők csak néhány alvó embert zaklattak és vezettek ki a klubból. (Amire szerintem semmi szükség. nincs, mert a kido- bókön kívül senkit sem

Belépő: 9 Forint 50 Fillér !!!

Bölcsészbuli!

Lólinga és lójóni, Mindenkinék jó jóni! Kismamaverseny! (Vetélkedő)

JATE-Klub, október 18.. 19 óra

Kizárólag Bölcsészeknek! (Jöhetnek bölcsészszimpárizás jogászok és TTK-sok is...)

Le a csesemőkkel! Kicsit bícs?!

TÖRKÖJJ!

(Töriszakosköllhogyjöjj!)

Konserterek : Csúsztatva Csavarás, Timur Lenk M. G., Trilobita

Mindenkinék alanyi jogon törkölypálinkával

10⁰⁰: HÖK-jelöltek bemutatkozása

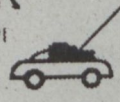
20⁰⁰: Intellektuális bölcsészvetélkedő

21⁰⁰: Nosztalgiaéjszaka / kisterem: KONCERTEK

00⁰⁰: Bölcsész-szépségverseny

Ant mondani, itt a tölpi
Te lenni nagy áltató,
s venni be sok altató!

Fisher® Dízajn

bölcsészek és a jogászok (szerda esti) fogyasztása között. Míg nálunk, bölcsészeknél a sör és a bor fogyott örületes mennyiségben (fehér borból például háromszor annyi, mint egy átlagos csütörtöki, vagy szombati bulin), addig a jogászok a tömény italokat részesítették előnyben. (Ez

zavarnak.)

Három óra tájban aztán hosszú, dülöngélő sorok indultak el az éjszakában a kolecsok és az albéretek felé. Reméljük épségben hazaértek!

BAKACSI NORBERT -PAP ZSOLT

AMIKOR A KISPÁLYA A NAGYOBB...

Az 1994 / 95-ös tanévben a JATE kispályás focibajnokságára nem kevesebb, mint 134 csapat jelentkezett. Mondanunk sem kell, hogy ez újabb rekord, hisz tavaly még „csak” kilencven-egynéhányan indultak. Évről-évre nő a résztvevő csapatok száma, s a rendezvénysorozatnak valószínűleg nincs párja az ország felsőoktatási intézményeiben. (Gondoljuk meg: ha minden csapatban 10 fő játszik, akkor 1300 ember)

Az Ady-téri „sportcentrum” azonban nem sokáig tud megfelelni a megnövekedett igényeknek, ezért a szervezők csökkenteni próbálták a felfokozott érdeklődést. (lásd : Az

elsőévesek nem kaphatnak mentességet a tornaórák alól, egy ember csak egy csapatban játszhat.)

Fotó:Krisandra

Valójában magunk sem tudjuk, hogy mi e siker titka. Egyesek a már-már fanatikus játékszeretettel, mások a

felsőbbévesek számára járó felmentéssel magyarázzák a népszerűségét. Akadnak persze, akik az utóbbi szempont miatt csinálják, de nem ez a jellemző. Mi azonban nem ezzel szeretnénk foglalkozni, hanem a többé-kevésbé rendszeres tudósítással. Helyet kaphatnának a rangadók, a legérdekesebb eredmények, a fel-felröppenő pletykák, sztorik.

Végül néhány hátborzongató csapatnév: Bátor Maszturbátor, Csiklotron, Durva Anyád, Frufruspunci (...), In memoriam Bobby Ewing, Lelkesné Fásult Etelka, Koszta Kúrta, Női Agyverő, Tulipános Van Sir.

BAKACSI NORBERT

KELLEMETLENÜL ELERNYEDVE

Másképp is alakulhatott volna ez a cikk, de az élet oly kegyetlen...

Van ugye egy válogatottunk, amely gólnélkülit játszik a németekkel, egész jó védekezéssel. Továbbjut két kupa-csapatunk is a második fordulóra, a játék biztató, azonkívül hosszú idő óta először volt teltház magyar pályán, a Fradi meccsén persze. Kezdünk éledni... A sorsolás: Leverkusen, Porto. Esélyek latolgatása – mostvagysóhangulat. Ha a németeket nem is, de a botladozó portugálokat a Fradi, talán...

Közben botrányok, a partvonalon túlról. Az egész a német-magyaron kezdődött. Pár száz német skinhead hadműveleteket hajt végre a meccs után 3000 magyar szurkoló ellen. Folyt. köv. a Leverkusen ellen, a Honvéd-fan-club bosszúért kiált. A kispesztiek élcsapata igen jól szervezett profi szurkológárda. Kell is, hogy az legyen, ritka hülye

rendezőik vannak arrafelé. (Emlékezzünk csak a Kupa-döntőre!) A Twente elleni kupameccsen is benyomtak egy fiatal, amatőr rendezőgárdát a B-közép és a rácsok közé. Ez hiba volt, be kellett küldeni a rohamrendőröket, hogy kikényszerítsék őket, ami második próbálkozásra sikerült is... A következő bajnok a kemény mag negyedóráig háttal állt a pályának. A Schusteréket elkísérő német szurkolók szerencséje, hogy csak 150-en vannak.

Szóval szurkolóink profik, sportdiplomáciánk már kevésbé. A németek még ma sem értik, hogy miért nem kaphattak a Kispestről kazettát, és miért nem filmezhetett forgatócsoportjuk a BVSC elleni bajnokin. Különösen azután, hogy szövetségük egy héttel előtte dobta meg magyar partnerét többszáz ezer dollárral. (És nem hiszem, hogy vigasztalta őket, hogy Knézy is nekik drukkolt a

meccsen.) Azt hitték naivul, hogy Európa, meg vendégszeretetéről híres nemzet...

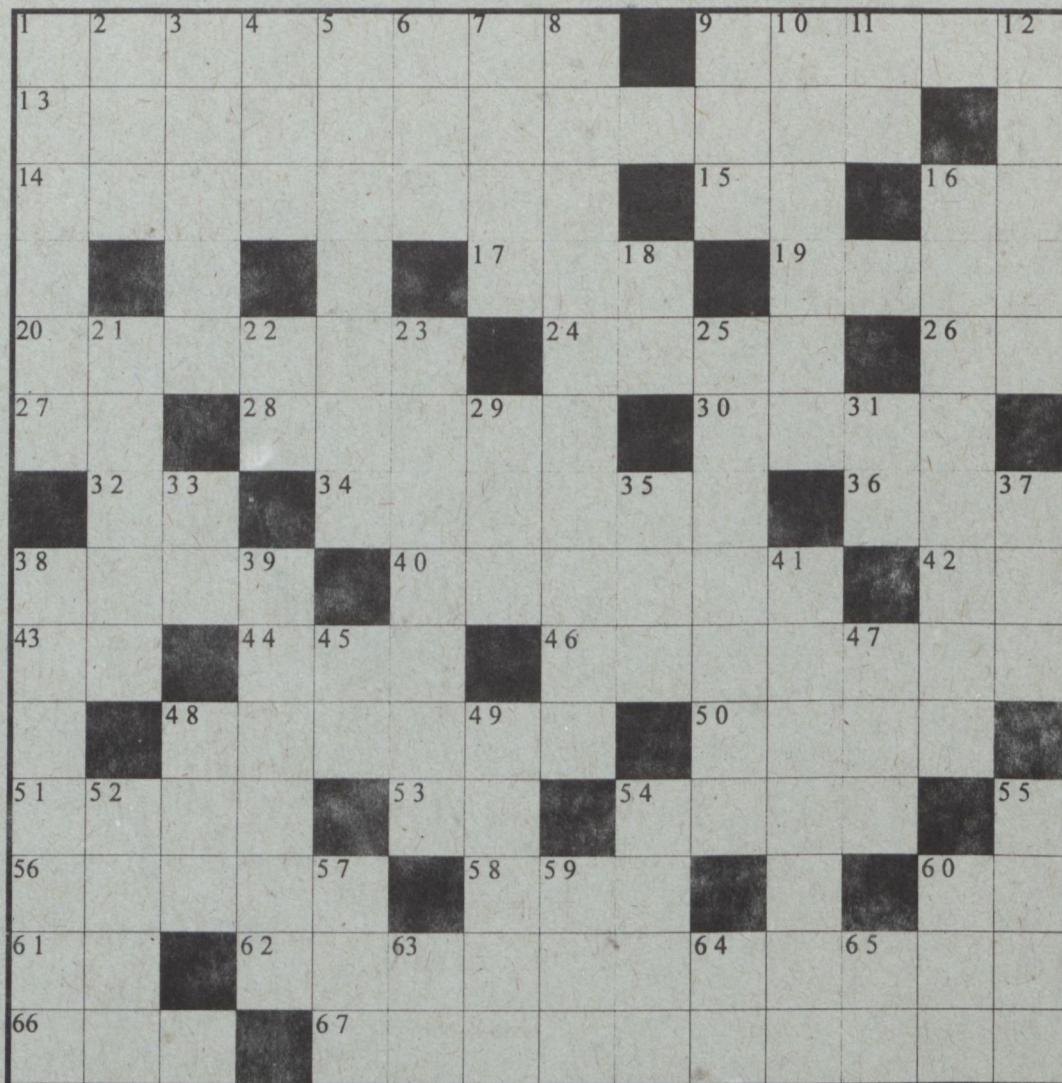
Megyünk persze, megyegetünk arrafelé, csak ne nagyon csodálkozzunk így, ha Ázsiában keresnek minket, meg azon se, hogy a nézőket csalogatandó, négy órákor kezdett mérkőzésen a Honvéd miért kap ki oly simán, gyengén játszva a tartalékos német csapattól. Hogy a Fradiról már ne is beszéljünk, mert az már hullagyalázás lenne. Istenem, miért pont 0 : 6 megint?

Azt hiszem, nincs más hátra, mint nézni a hazai bajnokikat, hátha majd az UTE jövőre, mert most ők azok, akik...talán...

(A meccsekről a helyszíni tudósítást Szabolcs Tamás elsőéves újságíró-szakos hallgató szállította)

JÁSPER FERENC

KERESZREJTVÉNY

VÍZSZINTES :

1. Így hívják a szőrös kacsát **9**. Állóvizem **13**. Buta alföldi lány, akinek a májából felvágottat csinának **14**. A francia forradalom sportesernoka **15**. Erek **16**. Baróti László **17**. Még inkább **19**. A nagy varázslón **20**. Éktelenül keresztültol! **24**. Lakáj **26**. Sötét Alakok **27**. Kilő egyneműi **28**. Amerikai felderítő repülőgép **30**. Minden légy kedvenc szava **32**. A majmok réme a Dzsungel könyvében **34**. Ez van, ha összejön egy kis szesz és egy nagy K **36**. ENSZ külföldiül **38**. Minden madár ezt teszi a kocsmában **40**. Páratlanul szomorú múlt! **42**. Ingelő! **43**. Capone rangfokozata **44**. ÁVH népiesen **46**. Ide „teszik le” az olcsó italokat **48**. Hun király modernizálva **50**. Régi űrmérték **51**. Tanul az esetből **53**. pára! **54**. Egykorú testvér **56**. A repülőgép szeme **58**. Vagyok németül **60**. Budapest Sportesernok.. **61**. Köröm **62**. Nem boldog **66**. Békesi kedvenc szava **67**. Olasz filmsztár, akit a földre dugtak

FÜGGŐLEGES:

1. A TTK legnagyobb előadóterme **2**. Időmérő **3**. Angol szabadsághős keresztneve **4**. Mosdó közepe **5**. Árnyékos gitárzenekar **6**. Visszafelé: nem has **7**. Vizessé válás **8**. Télisport-tanfolyam **9**. Állati jelzés kamionokon **10**. Terítő **11**. VA **12**. Ezt imádja a medve **16**. Vajon ez Bosznia? **18**. Török Nóra **21**. Lassan cselekszik **22**. YA **23**. Száritott szőlő **25**. Olaszok **29**. Páratlan csehó **31**. Elöl zúg! **33**. Nem igazi **35**. SUE **37**. Zúdit **38**. A lányok életének megrontója **39**. Visszafelé : fejszét **41**. Hirdetőtábla **45**. Kardozik **47**. Egynemű kacér **48**. Audi eleje! **49**. Kerek játékeszköz **52**. Szablya **54**. Minden bringa tartalmazza; Eco különösen szereti **55**. Hullani **57**. Végvár, avagy a vár végső állapota pusztulás előtt **59**. Töltéssel rendelkező részecske **60**. Borsod-Abaúj-Zemplén **63**. Paripa **64**. Tomori Pál **65**. Láz szélei

SIMON LÁSZLÓ